“โปรตุเกสโมเดล: กรณีศึกษาสำหรับนโยบายยาเสพติดไทย”

ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์
ผู้อำนวยการสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

ประเด็นอภิปราย

I. ประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในการจัดการปัญหายาเสพติด
II. กระบวนทัศน์ในการจัดการปัญหายาเสพติด
III. โปรตุเกสโมเดล
IV. เปรียบเทียบโปรตุเกสโมเดลกับนโยบายการจัดการปัญหายาเสพติดของไทย

I.

ประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในการจัดการปัญหายาเสพติด

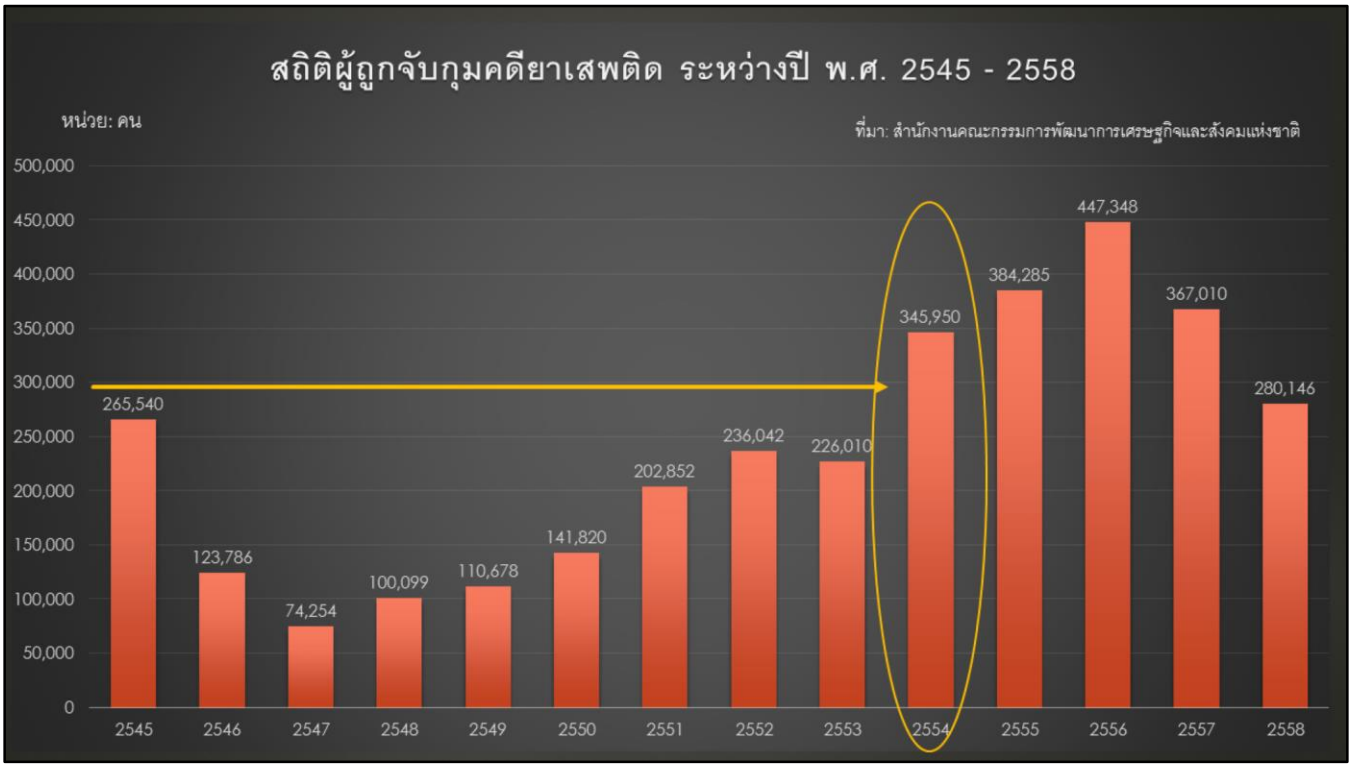

- จากการศึกษา พบว่า ในปี 2554 ได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ซึ่งได้กำหนดนโยบายให้องค์กรที่เกี่ยวข้องทุกระดับนำไปปฏิบัติ ส่งผลให้ในปี 2555 ผลจากแผนนี้ สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดคดียาเสพติด ได้มากถึง 390,000 คดี และในปี 2556 จับกุมได้ถึง 440,000 คดี
- พ.ศ. 2545 - 2548 เป็นช่วงที่รัฐบาล พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ที่ได้มีนโยบายประกาศสงครามขั้นแตกหักเพื่อเอาชนะยาเสพติด ส่งผลให้ในปี 2545 มีผู้ถูกจับกุมเป็นจำนวนมาก และได้เริ่มมีจำนวนลดลงในปี 2546 – 2548
- พ.ศ. 2554 – 2557 เป็นช่วงที่รัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร และได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ซึ่งได้กำหนดนโยบายให้องค์กรที่เกี่ยวข้องทุกระดับนำไปปฏิบัติ ส่งผลให้ในปี 2555 สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดคดียาเสพติด ได้มากถึง 390,000 คดี และในปี 2556 จับกุมได้ถึง 440,000 คดี

2555

พู้จัดการรายวัน 360

Pee Jadkarn Daily 360 Degree
Circulation: 300,000
Ad Rate: 1,500

Section: First Section/อุดมีภาค-อาชญากรรม
วันที่: พฤหัสบดี 4 ตุลาคม 2555
ปีที่: 4 **ฉบับที่:** 1184 **หน้า:** 5(บนขวา), 6
Col.Inch: 67.37 **Ad Value:** 101,055 **PRValue (x3):** 303,165 **คลิป:** สี่สี
หัวข้อข่าว: จับยาบ้าบิ๊กล็อตเฉียดล้านเม็ด มูลค่า300ล้าน

จับยาบ้าบิ๊กล็อต

เฉียดล้านเม็ด มูลค่า300ล้าน

ASTVผู้จัดการรายวัน – "เฉลิม-อดุลย์" ร่วมแถลงจับกุมแก๊งค้ายาบ้ารายใหญ่ยึดของกลางได้เกือบล้านเม็ด มูลค่า 300 ล้าน ซึ่งซุกซุกซ่อนไว้ในบ้านเลื่อออาหร จ.สมุทรปราการ รับสารภาพโยงเครือข่ายเรือนจำคลองเปรม-สมุทรปราการ ได้ค่าจ้างขนยาครั้งละแสนบาท

อ่านต่อหน้า 6

จับยาบ้า

วานนี้ (3 ต.ค.) ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตร.) ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง รองนายกรัฐมนตรี พร้อมด้วย พล.ต.อ.อดุลย์ แสงสิงแก้ว ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (บช.ตร.) พล.ต.อ.พงศพัศ พงษ์เจริญ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส) พล.ต.ท.ชัยวัฒน์ ไชติมา ผบช.ปส. ร่วมกันแถลงผลการจับกุม นายปานุวัฒน์ บุตรโสภา อายุ 22 ปี ชาว จ.สมุทรปราการ น.ส.ทิศนา วะสิน อายุ 22 ปี ชาว จ.สมุทรปราการ และนายยินเครา ภิรมย์จิตสิริ อายุ 31 ปี ชาว จ.สระบุรี พร้อมของกลางยาบ้า จำนวน 967,400 เม็ด ยาไอซ์ซีดี 1.8 กิโลกรัม ระเบิด 3 ลูก โทรศัพท์มือถือ 4 เครื่อง อาวุธปืนขนาด .32 พร้อมเครื่องกระสุน 1 กระบอก และสมุดบัญชีธนาคารต่างๆ 4 เล่ม มูลค่าของกลางกว่า 300 ล้านบาท โดยจับกุมได้ที่บริเวณบ้านเลื่ออาหร จ.สมุทรปราการ

ร.ต.อ.เฉลิมกล่าวว่า การจับกุมครั้งนี้สืบเนื่องจากหลังเจ้าหน้าที่ตำรวจทราบเบาะแสว่ากลุ่มผู้ต้องหาค้ายาเสพติดโดยนายปานุวัฒน์มีการนัดส่งมอบยากันที่ห้างสรรพสินค้าโลตัส บางนา ในวันที่ 1 ต.ค. ที่ผ่านมา เจ้าหน้าที่จึงได้ฝ่าฝืนมาตการณ์การห้ามยกกลุ่มผู้ต้องหาดังกล่าวมีพฤติกรรมลำเลียงยาเสพติดมาไว้ยังห้องพักเลขที่ 932/22 อาคาร 33 บ้านเลื่ออาหร ต.แพรกษา อ.เมือง จ.สมุทรปราการ เจ้าหน้าที่จึงแสดงตัวเข้าจับกุมผู้ต้องหาได้บริเวณลานเข้าบ้านเลื่ออาหร ก่อนควบคุมตัวผู้ต้องหาไปค้นห้องพัก และพบของกลางดังกล่าวซุกซ่อนอยู่

จากการสอบสวนพบว่า ผู้ต้องหากลุ่มดังกล่าวเป็นเครือข่ายในเรือนจำคลองเปรม ที่มีความเชื่อมโยงกับตัวการใหญ่ที่อยู่ในเรือนจำ จ.สมุทรปราการ เป็นผู้สั่งการให้นำยาเสพติดมาซ่อนไว้ในพื้นที่ จ.สมุทรปราการ เพื่อรอกระจายส่งขายให้กับลูกค้าใน กทม.และใกล้เคียง โดยผู้ต้องหาได้การรับสารภาพว่าได้ทำการรับจ้างทำมาแล้ว 4-5 ครั้ง โดยจะได้ค่าจ้างครั้งละ 1 แสนบาท

ร.ต.อ.เฉลิมกล่าวว่าหลังจากนี้รัฐบาลจะดำเนินการปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดอย่างเด็ดขาดภายใต้หลักกฎหมาย ขณะเดียวกันจะเร่งบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

- จำนวนการจับกุมในแต่ละปีที่ผ่านมา พบว่าจำนวนยาเสพติดไม่ได้ลดลงแต่อย่างใด ยังคงมีปริมาณการจับกุมที่มากขึ้นและต่อเนื่อง

2556

เดลินิวส์

Daily News
Circulation: 850,000
Ad Rate: 2,200

Section: First Section/หน้าแรก
วันที่: อังคาร 29 มกราคม 2556
ปีที่: - ฉบับที่: 23119 หน้า: 1(ล่าง), 15
Col.Inch: 23.69 Ad Value: 52,118 PRValue (x3): 156,354 คลิป: สี่สี
หัวข้อข่าว: จับเด็กว้าแดงยึดยา150ล้าน

จับเด็กว้าแดงยึดยา150ล้าน

ปส. เจ้ง ลุยจับยาบ้าลอตใหญ่ 5 แสนเม็ด มูลค่ากว่า 150 ล้าน พร้อมรวบ 3 ผู้ต้องหา 1 คนไทย 2 มูเซอ ได้ ย่าน ◆ *อ่านต่อหน้า 15*

เด็กว้าแดง

□ *ต่อจากหน้า 1*

ปทุมธานี สารภาพเป็นเครือข่ายว้าแดง เผยแอบขนมาจากตะเข็บชายแดน ทน จ.เชียงราย ได้ค่าแหน็ดอดครั้งละ 3 แสนบาท ทำมาแล้ว 3 ครั้ง ก่อนกระจายไปกำแพงแสน จ.นครปฐม

เมื่อเวลา 14.30 น. วันที่ 28 ม.ค. ที่กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (บช.ปส.) พล.ต.ต.สุทพล หวนทอง รอง ผบช.ปส. พล.ต.ต.จินกิตร สารสิน ผบก.ปส.3 พร้อมเจ้าหน้าที่จุดสอบไหว้วิ่มแถลงข่าวจับกุมนายสุชาติ ต่อนเล อายุ 44 ปี นายปือลุ วนาเกษมสุข อายุ 25 ปี นายชาทอง แซ่ทล้อ อายุ 24 ปี พร้อมของกลางยาบ้าจำนวน 5 แสนเม็ด มูลค่ากว่า 150 ล้านบาท กระเป๋าหนังและกระเป๋าสำหรับใส่ยาเสพติด รถเก๋ง ฮีท้อไดไฮด้า สีเทา ทะเบียน จฐ 8ฉ2 กรุงเทพมหานคร

พล.ต.ต.สุทพล กล่าวว่า เมื่อวันที่ 27 ม.ค. เจ้าหน้าที่รับเจ้งจากสายลับว่านายสุชาติ นัดหมายรับมอบยาบ้าที่ตลาดชุมทรัพย์ ต.บ้านกลาง อ.เมือง จ.ปทุมธานี จึงนำกำลังติดตามไปจุดเกิดเหตุพร้อมชุมสังเกตการณ์ พบนายปือลุนำยาบ้าใส่กระเป๋าชี่ จอย. มาส่งที่จุดดังกล่าว และได้แยกย้ายกันไป เจ้าหน้าที่จึงแบ่งกำลังเป็น 2 ชุด ติดตาม 2 ผู้ต้องสงสัย ก่อนจะจับกุมนายสุชาติที่พยายามขับรถหนีเจ้าหน้าที่ พบยาบ้าในกระเป๋าดังกล่าว หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่อีกชุดได้ติดตามจับกุมนายปือลุและนายชาทอง ทั้งสองคนเป็นชาวเขาเผ่ามูเซอ ก่อนนำตัวไปคืนบ้านพักเลขที่ 219/39 หมู่บ้านเพชรชมพู 1 หมู่ 4 ต.รังสิต อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี พบยาบ้าอีกจำนวนหนึ่งและยังขยายผลค้นต่อเนื่องที่อาคารเลขที่ 10/36 หมู่ 3 ซอยวัจนะ แขวงบางเขน เขตจอมทอง กรุงเทพฯ พบยาบ้าอีกจำนวนหนึ่ง รวมกัน 5 แสนเม็ด

สอบสวนนายสุชาติ รับสารภาพว่าได้รับคำสั่งให้มารับยาที่จุดดังกล่าวเพื่อนำไปกระจายต่อที่ ต.กำแพงแสน จ.นครปฐม โดยได้ค่าจ้าง 4 หมื่นบาท ส่วน 2 ผู้ต้องหารับยามาจากรอยตะเข็บชายแดนทางภาคเหนือผ่าน จ.เชียงราย แล้วนำยาเสพติดมาอยู่ที่ตลาดไท ก่อนลำเลียงยาไปเก็บไว้ที่บ้านพัก เพื่อรอฟังคำสั่งจากเครือข่ายว้าแดง ว่าจะให้นำยาไปส่งที่จุดใด โดยทำมาแล้ว 3 ครั้ง ได้ค่าจ้างครั้งละ 3 แสนบาท ทั้งนี้ทั้งคู่นำยามาพักไว้ก่อนนำไปส่งได้ 2-3 วันแล้ว โดยวิธีการขะจอดรถที่มีงควงข้ามตลาดไท แล้วไปเอายาเสพติดทั้งนี้ทางเจ้าหน้าที่จะได้เร่งสืบสวนขยายผลถึงขบวนการดังกล่าวต่อไป และได้แจ้งข้อหาร่วมกันมียาเสพติดให้โทษประเภท 1 (ยาบ้า) ไว้ในความครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาตก่อนส่งตัวทั้ง 3 คนดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป.

- จำนวนการจับกุมในแต่ละปีที่ผ่านมา พบว่าจำนวนยาเสพติดไม่ได้ลดลงแต่อย่างใด ยังคงมีปริมาณการจับกุมที่มากขึ้นและต่อเนื่อง

2557

พู้จัดการรายวัน 360°

Poo Jodkarn Daily 360 Degree
Circulation: 300,000
Ad Rate: 1,500

Section: First Section/ภูมิภาค-อาชญากรรม
วันที่: พฤหัสบดี 16 มกราคม 2557
ปีที่: 6 **ฉบับที่:** 1519 **หน้า:** 5(กลาง), 6
Col.Inch: 47.61 **Ad Value:** 71,415 **PRValue (x3):** 214,245 **คลิป:** สี่สี
หัวข้อข่าว: ภาค5สกัดแก๊งค้ายายึดได้150ล.

ภาค5สกัดแก๊งค้ายายึดได้150ล.

ศูนย์ข่าวเชียงใหม่ - ตำรวจอาวุธรุภาค 5 จับกุมโรงงานผลิตยาเสพติด ยึดสารตั้งต้นรวมมูลค่ากว่า 150 ล้านบาท ที่ตำบลสันทรายน้อย อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ ล่าสุดเตรียมส่งมอบให้ ปปส. พร้อมผู้ต้องหาอีก 2 ราย ด้านพล.ต.ท.ชูชาติ ชูชาติ ผู้บังคับการตำรวจอาวุธรุภาค 5 (ตชภ.5) เปิดเผยว่า ชุดสืบสวนสอบสวนตำรวจอาวุธรุภาค 5 ได้ติดตามผู้ต้องสงสัยเป็นเครือข่ายยาเสพติดจากแนวทางแดนสนามบินเชียงใหม่ที่ขึ้นไปยังพื้นที่จังหวัดเชียงราย จนสามารถติดตามผู้ต้องสงสัยมีสัญชาติกลุ่มเป็นคนชาวลาวและคนกะเหรี่ยงปาเป้า-เชียงใหม่ กระทั่งเวลาประมาณ 04.00 น. ติดตามมาถึงบริเวณ ต.ท่าศาลา อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ ก่อนที่จะเข้าจับกุมตัวได้ที่บ้านเลขที่ 2 ซอยเชียงใหม่-ลำพูน ต.ท่าศาลา อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ พบของกลางยาเสพติดจำนวนมาก

อ่านต่อหน้า 6

พล.ต.ต. ชำนาญ รวดเร็ว รอง ผบช.ภ.5 และเจ้าหน้าที่ ตรวจสอบยาบ้าและยาไอซ์ที่ยึดได้ภายในรถ

ภาค 5

สืบรอนชัทอง หลายเลขระเบียน ณช-3483 กรุงเทพ ขณะเดินลักษณะเป็นสตูปปาย ทำบทเป็นยุทการสุ่มเป็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจ 2 นัด ส่วนคนขับได้ยกทุ้มความผิดร้ายแรงนี้ขึ้นมาตลอดไปได้

เหตุครั้งนี้สืบเนื่องมาจากทางเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดสืบสวนตำรวจอาวุธรุภาค 5 ได้ติดตามผู้ต้องสงสัยเป็นเครือข่ายยาเสพติดจากแนวทางแดนสนามบินเชียงใหม่ขึ้นไปยังพื้นที่จังหวัดเชียงราย จนสามารถต้องสงสัยมีสัญชาติกลุ่มเป็นคนชาวลาวและคนกะเหรี่ยงปาเป้า-เชียงใหม่ กระทั่งเวลาประมาณ 04.00 น. ติดตามมาถึงบริเวณ ต.ท่าศาลา อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ ก่อนที่จะเข้าจับกุมตัวได้ที่บ้านเลขที่ 2 ซอยเชียงใหม่-ลำพูน ต.ท่าศาลา อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ พบของกลางยาเสพติดจำนวนมาก

เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงได้พยายามแสดงตัวขอตรวจค้น แต่คนร้ายได้ใช้ยานรุปปืนยิงใส่เจ้าหน้าที่ตำรวจ ก่อนที่จะจับพบกุมตามเส้นทางเข้าสู่ตัวเมืองเชียงใหม่ ก่อนที่จะใช้สิ่งกีดขวางถนนวงแหวนรอบที่ 2 ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจได้จับรถไปติดตาม จนต้องใช้ปืนยิงใส่ ขณะที่ทางรถยนต์ทั้งนี้ พล.ต.ต.ชำนาญ เปิดเผยว่า ยาบ้าที่ตรวจยึดได้ในครั้งนี้ นับเป็นล็อตใหญ่ที่สุดที่สามารถตรวจยึดได้ในพื้นที่ของปีนี้ เป็นยาบ้าชนิดใหม่ที่มีเม็ดสีชมพูอ่อน มีน้ำหนักเบา ส่วนต่อกระสาย มีภาษา Yi (ว่าย-ไอ) คาดว่าน่าจะมาจากเครือข่ายของพ้นไพร์ซ และอาจจะนำมาลักลอบขนต่อผ่านทางเครือข่ายเมืองจากลักการ ทดสั่งการกระทำของเครือข่ายกันเครื่องแสดงชวนมาอย่างดี ส่วนคนร้ายที่ตอบพนีได้สั่งการเจ้าหน้าที่ไล่ล่าตัวคนร้ายเพื่อรักษาอัยยุในพื้นที่

นอกจากนี้ของ ผบช.ภ. 5 เผยว่า ในส่วนที่มีการเคลื่อนไหวชุมนุมทางการเมือง ทางการข่าวพบว่ามีนายพลติด โดยผลพายาบ้ายักลักลอบขนข้ามกันในประเทศไทยแล้วพลายเกินเม็ด ทั้งนี้ในส่วนของตำรวจอุรุภาค 5 เน้นย้ำต้องแบ่งกำลังตำรวจไปช่วยดูแลความสงบของการชุมนุมในกรุงเทพฯ แต่ยังเชื่อมเป็นติดตามความเคลื่อนไหวของขบวนการค้ายานายพลติดอย่างเข้มข้นด้วย เพราะเป็นไปได้ที่อาจจะมีการพวกปลายสาวที่พวกขนเคลื่อนไหว ลักลอบแฝงตัวขนยานายพลติด เข้ามา

ยงพร ยาใจ หรือไอ์ อายุ 36 ปี พร้อมของกลางเป็นยาบ้า รวมจำนวนทั้งหมด 99 มัด หรือประมาณ 396,000 เม็ดสุดท้ายนายใน บ้านเลขที่ 60/213 หมู่ที่ 2 ต.ท่าอ่าง อ.บางปะอิน จ.พระนครศรีอยุธยา เมื่อวันที่ 13 ม.ค. ที่ผ่านมา

พล.ต.ต.พงพัฒน์ กล่าวว่า สืบเนื่องจากทางเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งจากสายว่า ว่าจะมีการลักลอบขนยานายพลติดจากชายแดนประเทศพม่าเข้ามา มาสุดท้ายในบ้านเช่าแห่งหนึ่ง ในซอย ต.บางปะอิน จ.พระนครศรีอยุธยา จึงได้สั่งการให้ชุดสืบสวนเข้าสืบเกาะพยุติการรม จนกระทั่งวันที่ 13 ม.ค. ที่ผ่านมา เจ้าหน้าที่ได้พบนายยิ้มยง ได้จับกุมเข้าไปที่บ้านเช่าหลังดังกล่าว จึงได้แสดงตัวขอเข้าตรวจค้น พร้อมตั้งได้ตั้งไปตรวจสอบในบ้านเช่าหลังดังกล่าว จึงพบนายยงพพ์ยืนอยู่ภายในบ้าน พร้อมกับพบยาบ้าจำนวนมากสุดท้ายคนอยู่ภายในบ้านหลังดังกล่าว จากการสอบถามนายยิ้มยง และนายยงพพ ทั้งสองให้การยอมรับว่าได้ร่วมกัน นำยาบ้าจำนวนดังกล่าวมาสุดท้ายไว้ ก่อนนำส่งให้กับลูกค้าที่ยิ้มซื้อยานเสพติด ภายในพื้นที่ภาคกลาง โดยรับยาบ้ามาจากประเทศเพื่อนบ้าน

เบื้องต้นแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบว่า

- จำนวนการจับกุมในแต่ละปีที่ผ่านมา พบว่าจำนวนยาเสพติดไม่ได้ลดลงแต่อย่างใด ยังคงมีปริมาณการจับกุมที่มากขึ้นและต่อเนื่อง

2558

เดลินิวส์ กรุงเทพธุรกิจ
Daily News (Mid-Day)
Circulation: 850,000
Ad Rate: 2,200

Section: First Section/หน้าแรก
วันที่: อาทิตย์ 25 มกราคม 2558
ปีที่: - ฉบับที่: 23845 หน้า: 1(ขวา), 9
Col.Inch: 57.77 Ad Value: 127,094 PRValue (x3): 381,282 คลิป: สีสี
หัวข้อข่าว: จับน้องรองสวป. ยา1.7ล.เม็ด พกบัตรตร.ทำโกดังซุกรอส่งลูกค้า

จับน้องรองสวป. ยา1.7ล.เม็ด

พกบัตรตร. ทำโกดังซุก รอส่งลูกค้า

ผบ.ตร.ชื่มตำรวจ ปส. หลังจับยาบ้าลอดใหญ่ 1.7 ล้านเม็ด แถมไอซ์ ◆ อ่านต่อหน้า 9

ยา1.7ล.เม็ด ต่อจากหน้า 1

อีก 36 กิโล ค่ากว่า 500 ล้านบาท ซึ่งรถปอร์เชย์ป้ายแดงกับแอมโบกินีคันหรู กับทรัพย์สินอื่นๆ อีกเพียบ ผบช.ปส.เผยผู้ต้องสงสัยให้การสะดุ้งใจ ติดว่าตำรวจจับตาม หลังหนีประกันไปหลบที่จีน ก่อนกลับมาร่วมแก๊งปอร์เชย์ ทำเป็นโกดังเก็บยาเสพติด ก่อนไลนรวบ เผยมีพี่ชายเป็นรองสวป.

เมื่อเวลา 18.00 น. วันที่ 23 ม.ค. พล.ต.ท.เวรัช กลิ่นเกษร ผบช.ปส. ได้สั่งแบ่งกำลังออกเป็น 2 ชุด รุจิรมร้จับกุมผู้ต้องสงสัยค้ายาเสพติดรายสำคัญ โดยชุดแรกนำโดย พ.ต.อ.อดิศ เจริญสวัสดิ์ ผกก.บก. ปส. 3 จับกุมนายอนุวัฒ สวาสิทธิ์ อายุ 30 ปี ส.ต.ต.วาทิน์ ลี สา อายุ 23 ปี อดีตพนักงานโกดงประจำการพร้อมของกลางเป็นยาบ้า 11 แสนเม็ด จับได้ที่บ้านเลขที่ 197/158 หมู่บ้านชาวรมย์ ถนนสุขาภิบาล 5 แขวงออเงิน เขตสายไหม กรุงเทพฯ

ชุดที่ 2 นำโดย พล.ต.ต.พรชัย เจริญวงศ์ ผบก.ปส.3 พ.ต.อ.สุภัค วงศ์ไพร์ทอง รอง ผบก.ปส.3 พ.ต.อ.พินทร วัฒนสย์ รอง ผบก.ปส.3 นำกำลังเข้าจับกุม นายอาทิตย์ วลิอนันต์ อายุ 35 ปี พร้อมของกลางยาบ้า 1.6 ล้านเม็ด ไอซ์ 36 กก. ได้การไนบ้านเลขที่ 44/42 หมู่บ้านคลองสั่นวิลล่า 2 แขวงบางจันทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ พร้อมยึดรถยนต์ซูเปอร์คาร์ยี่ห้อปอร์เชย์ รุ่นบล็อกสเตอร์ สีขาว ป้ายทะเบียนเลข 3 2580 กรุงเทพมหานคร รถยนต์ซูเปอร์คาร์ ยี่ห้อแอมโบกินี ทะเบียน

พล.ต.ท.เวรัช เปิดเผยว่า นายอาทิตย์ เป็นผู้ค้ารายใหญ่ที่ทาง ผบช.ปส. มีหมายจับและเฝ้าสืบพฤติกรรมมานาน ผู้ต้องสงสัยถูกตำรวจ สภ.เมืองนนทบุรี จับพร้อมของกลางยาบ้า 3,600 เม็ด ไอซ์ 111 กรัม เมื่อวันที่ 26 มี.ค. 2555 ที่สถานีรถไฟเจริญ แขวงออเงิน เขตสายไหม แล้วมาแจ้งปวช ขาได้ประกันตัวก่อนหลบหนี หลังจากนั้นมาได้ร่วมกับแก๊งปอร์เชย์ เพื่อค้ายาเสพติด และถูกจับกุมจนะของยาบ้า 4 แสนเม็ด โดยซุกซ่อนไว้ในรถต้องสงสัย แต่นายอาทิตย์หลบหนีไปได้และหลบไปกบดานอยู่ที่ประเทศจีน

รอง สวป.ในไรพักนดรบาล นอกจากนี้ผู้ต้องหายังพกบัตรตำรวจของพี่ชาย และพกเป็นเสื้อสีเสวัสดอดเวลา

ต่อมาเวลา 20.30 น. พล.ต.ต.สมศศ หุ่มพันธุ์ม่วง ผบ.สว. พร้อมด้วย พล.ต.ต.พงศพัศ พงษ์เจริญ รอง ผบ.สว. เดินทางมาที่เกิดเหตุ พร้อมตรวจสอบของกลางทั้งหมด โดยทาง พล.ต.ต.สมศศ กล่าวว่า การจับกุมผู้ต้องหาเสพติดรายนี้ถือว่าเป็นรายใหญ่ในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ ซึ่งส่วนใหญ่ผู้ต้องหาจะประกันตัวมักจะหลบหนีในชั้นศาล แล้วก็จะกลับไปค้ายาเสพติดเหมือนเดิม ซึ่งทางตำรวจก็มีข้อมูล

- จำนวนการจับกุมในแต่ละปีที่ผ่านมา พบว่าจำนวนยาเสพติดไม่ได้ลดลงแต่อย่างใด ยังคงมีปริมาณการจับกุมที่มากขึ้นและต่อเนื่อง

2559

- จำนวนการจับกุมในแต่ละปีที่ผ่านมา พบว่าจำนวนยาเสพติดไม่ได้ลดลงแต่อย่างใด ยังคงมีปริมาณการจับกุมที่มากขึ้นและต่อเนื่อง

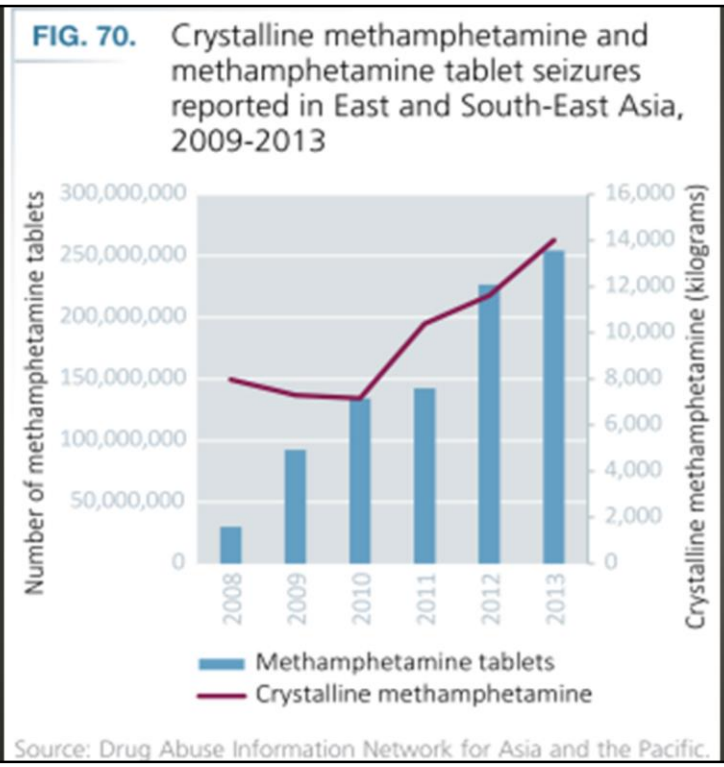

World Drug Report ปี 2015 ของ UNODC แสดงให้เห็นถึงอัตราการจับกุมคริสตัลเมทและเมทแอมเฟตามีนในแถบภูมิภาคเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ระหว่างปี 2551-2556 ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

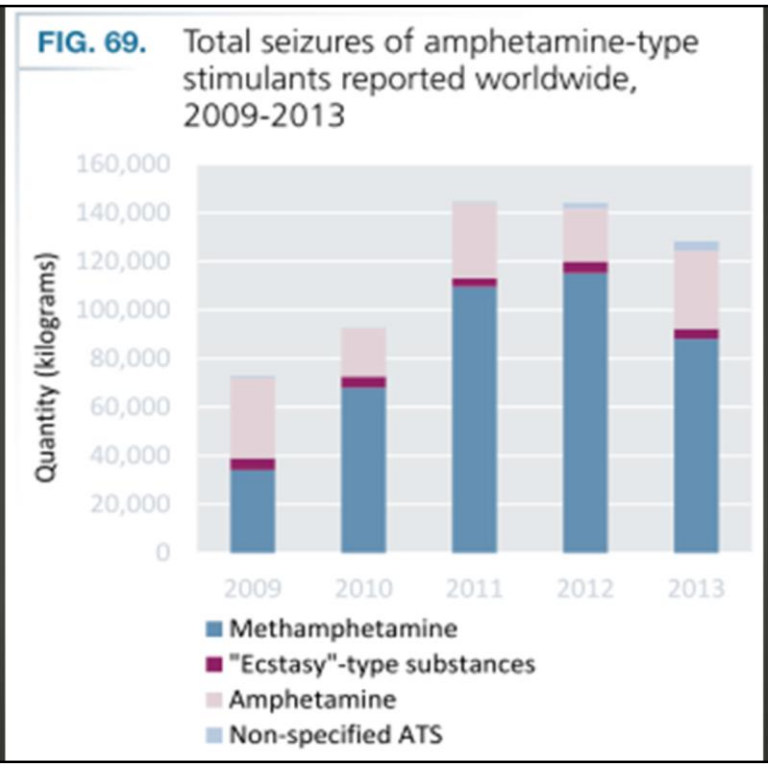
FIG. 69. Total seizures of amphetamine-type stimulants reported worldwide, 2009-2013
Quantity (kilograms)
160,000
140,000
120,000
100,000
80,000
60,000
40,000
20,000
0
2009
2010
2011
2012
2013
Methamphetamine
"Ecstasy"-type substances
Amphetamine
Non-specified ATS

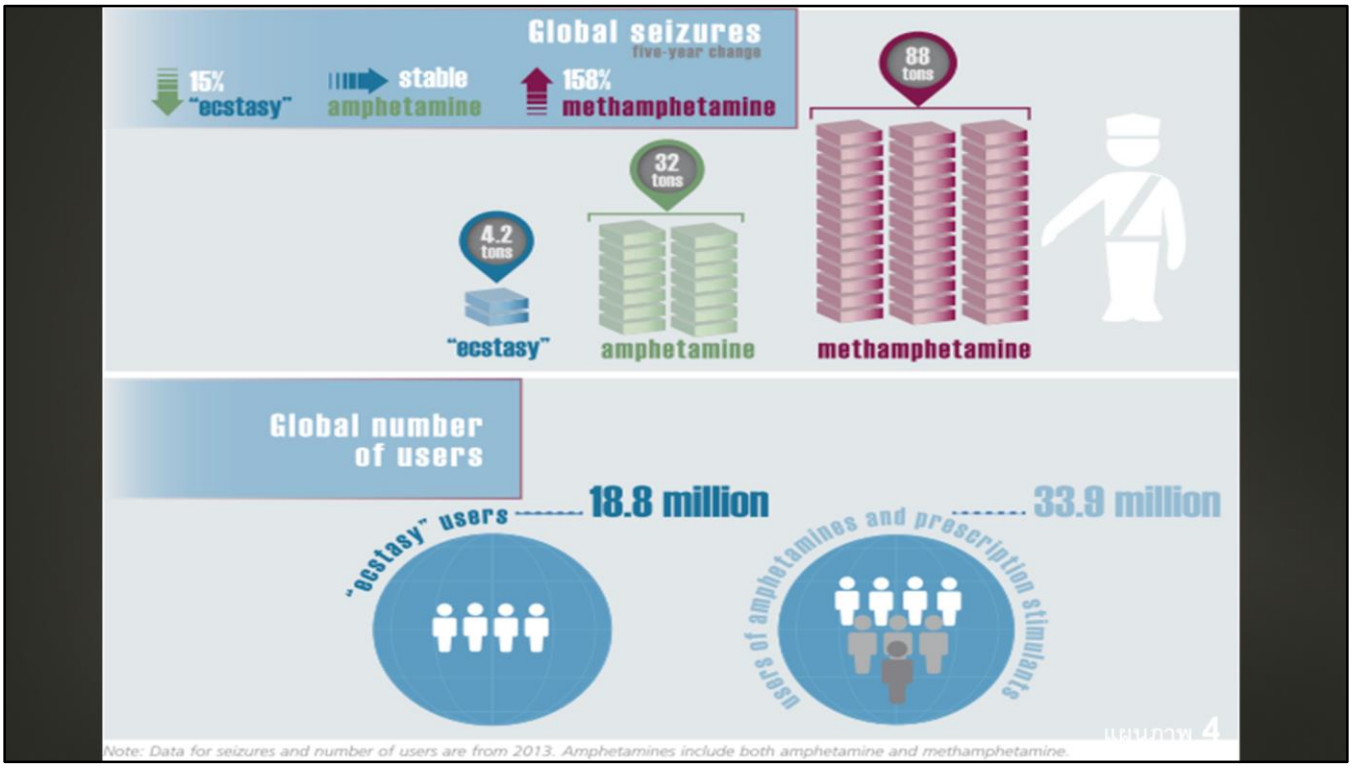

- World Drug Report ปี 2015 ยังระบุอีกว่าแหล่งผลิตเมทแอมเฟตามีนหลักอยู่ที่ภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และเมทแอมเฟตามีนเองก็เป็นสารเสพติดหลักที่ถูกใช้ในบริเวณนี้เช่นเดียวกัน
- นอกจากนี้ยังพบว่าการแพร่ระบาดของเมทแอมเฟตามีนในพื้นที่แถบลุ่มน้ำโขงมีอัตราสูงขึ้น ในขณะที่อัตราการแพร่ระบาดของเมทแอมเฟตามีนในภูมิภาคอื่นทั่วโลกลดน้อยลง
- อย่างไรก็ตาม เมทแอมเฟตามีนยังถือได้ว่าเป็นสารเสพติดหลักในตลาดสารเสพติดแบบสังเคราะห์ตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ตามที่ปรากฏในแผนภาพด้านบน ทำให้การแก้ปัญหาเรื่องเมทแอมเฟตามีนยังเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญ โดยเฉพาะในประเทศไทยที่มีอัตราการจับกุมเมทแอมเฟตามีนสูงเป็นอันดับหนึ่ง เมื่อเทียบกับสารเสพติดประเภทอื่น

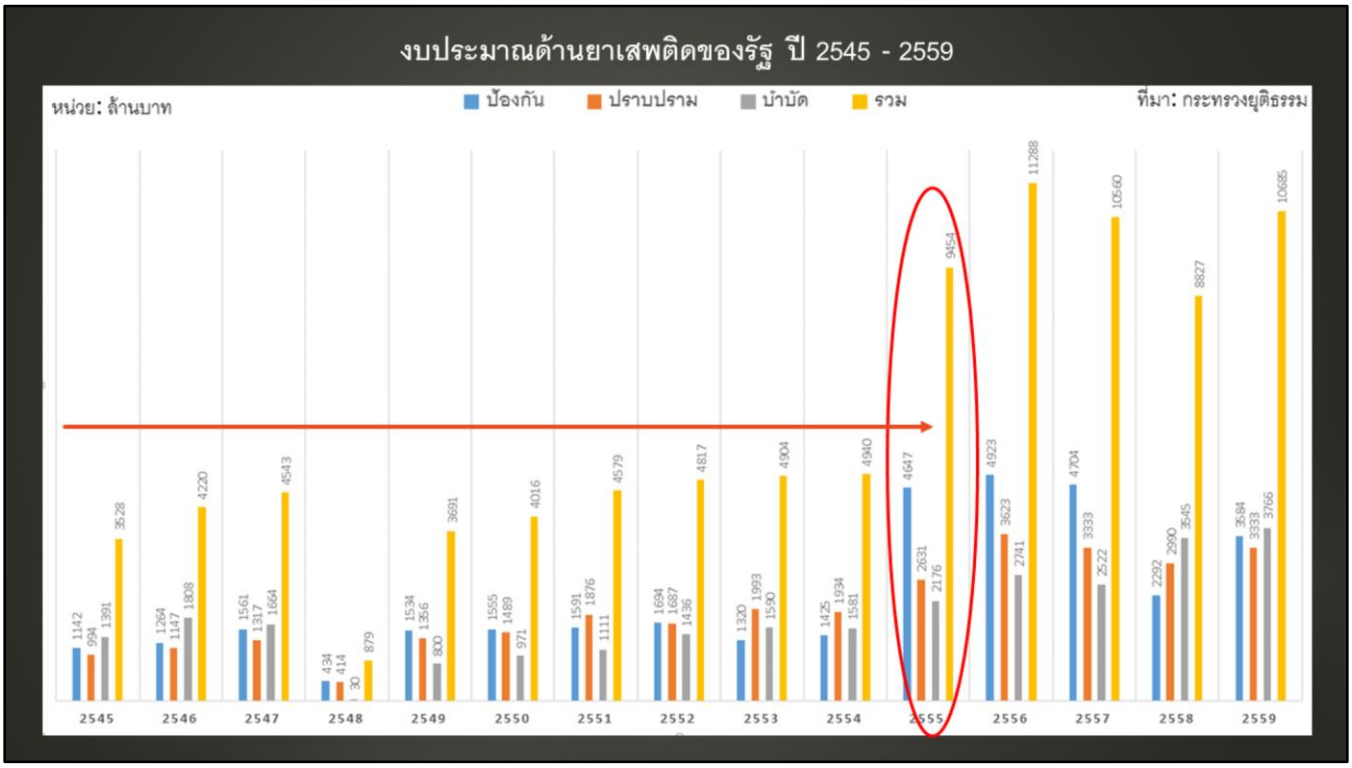
งบประมาณด้านยาเสพติดของรัฐ ปี 2545 - 2559
หน่วย: ล้านบาท
ป้องกัน
ปราบปราม
บำบัด
รวม
ที่มา: กระทรวงยุติธรรม
1142
994
1391
3528
1264
1147
1808
4220
1561
1317
1664
4543
434
414
30
879
1534
1356
800
3691
1555
1489
971
4016
1591
1876
1111
4579
1694
1687
1436
4817
1320
1993
1590
4904
1425
1934
1581
4940
4647
2631
2176
9454
4923
3623
2741
11288
4704
3333
2522
10560
2292
2990
3545
8827
3584
3333
3766
10685
2545
2546
2547
2548
2549
2550
2551
2552
2553
2554
2555
2556
2557
2558
2559

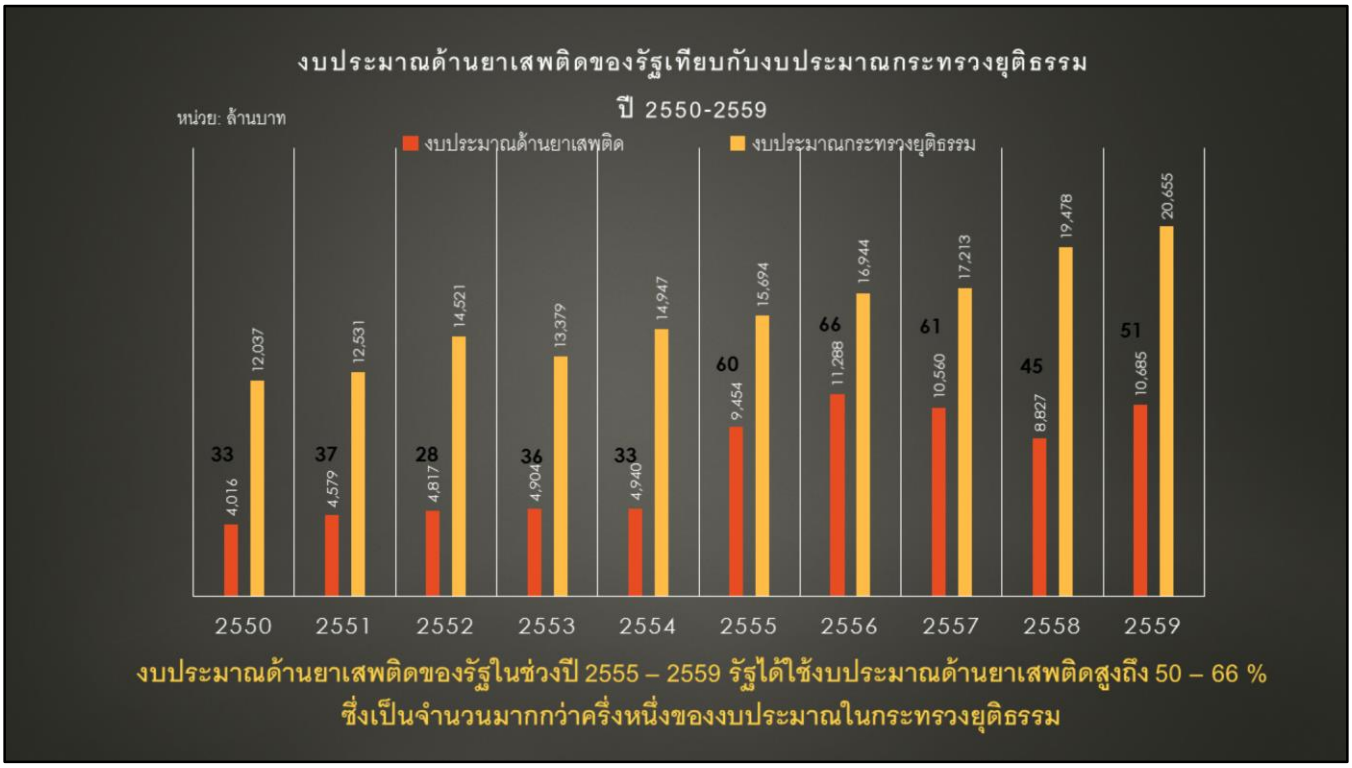
งบประมาณด้านยาเสพติดของรัฐเทียบกับงบประมาณกระทรวงยุติธรรม
ปี 2550-2559
หน่วย: ล้านบาท
งบประมาณด้านยาเสพติด
งบประมาณกระทรวงยุติธรรม
33
4,016
12,037
37
4,579
12,531
28
4,817
14,521
36
4,904
13,379
33
4,940
14,947
60
9,454
15,694
66
11,288
16,944
61
10,560
17,213
45
8,827
19,478
51
10,685
20,655
2550
2551
2552
2553
2554
2555
2556
2557
2558
2559
งบประมาณด้านยาเสพติดของรัฐในช่วงปี 2555 – 2559 รัฐได้ใช้งบประมาณด้านยาเสพติดสูงถึง 50 – 66 %
ซึ่งเป็นจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งของงบประมาณในกระทรวงยุติธรรม

- งบประมาณส่วนใหญ่ของกรมราชทัณฑ์ได้ใช้งบประมาณในการดำเนินการ และงบประมาณสำหรับบุคลากร

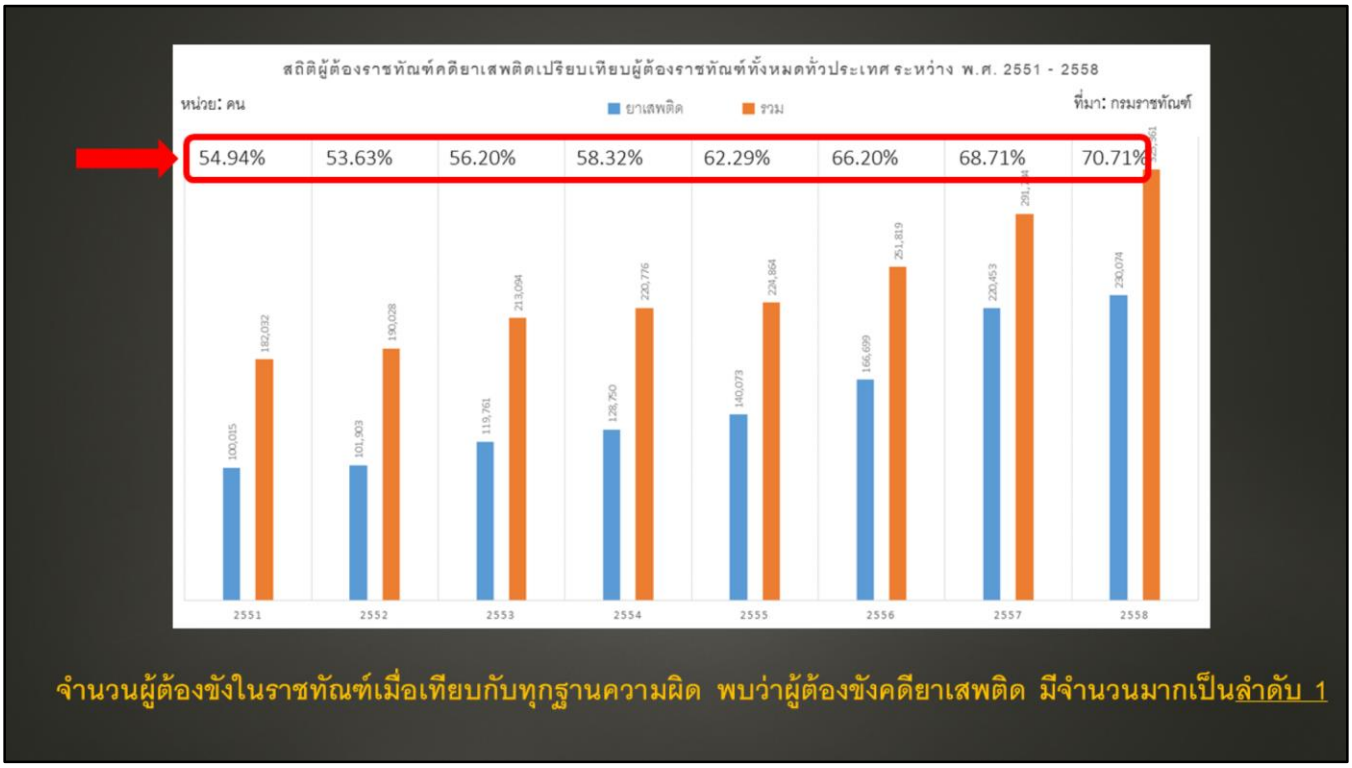

- จำนวนผู้ต้องขังในราชทัณฑ์เมื่อเทียบกับทุกฐานความผิด พบว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติด มีจำนวนมากเป็นลำดับ 1 โดยแต่ละปีมีจำนวนเกิน 50 % ของผู้ต้องขังราชทัณฑ์ทั่วประเทศ และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในทุกๆ ปี

II.

กระบวนทัศน์ในการจัดการปัญหายาเสพติด

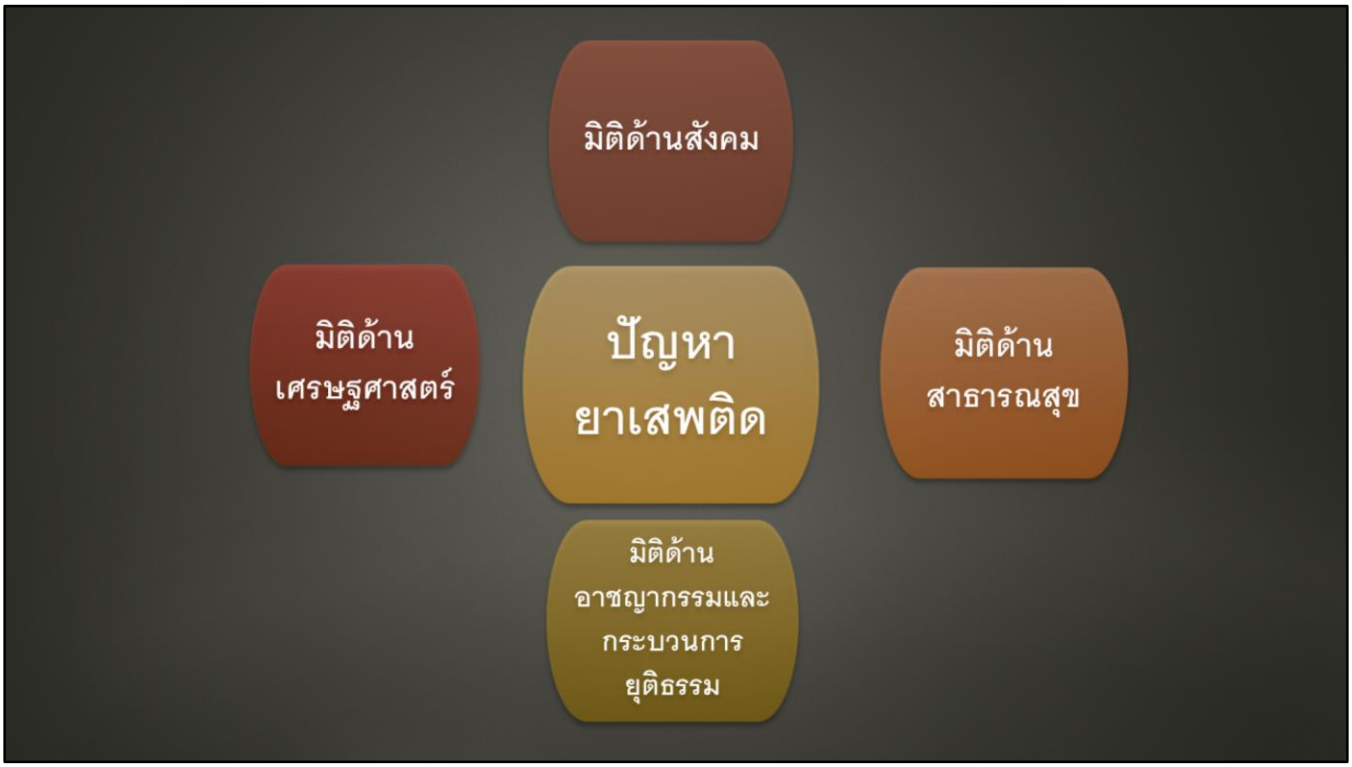
มิติด้านสังคม
มิติด้าน
เศรษฐศาสตร์
ปัญหา
ยาเสพติด
มิติด้าน
สาธารณสุข
มิติด้าน
อาชญากรรมและ
กระบวนการ
ยุติธรรม

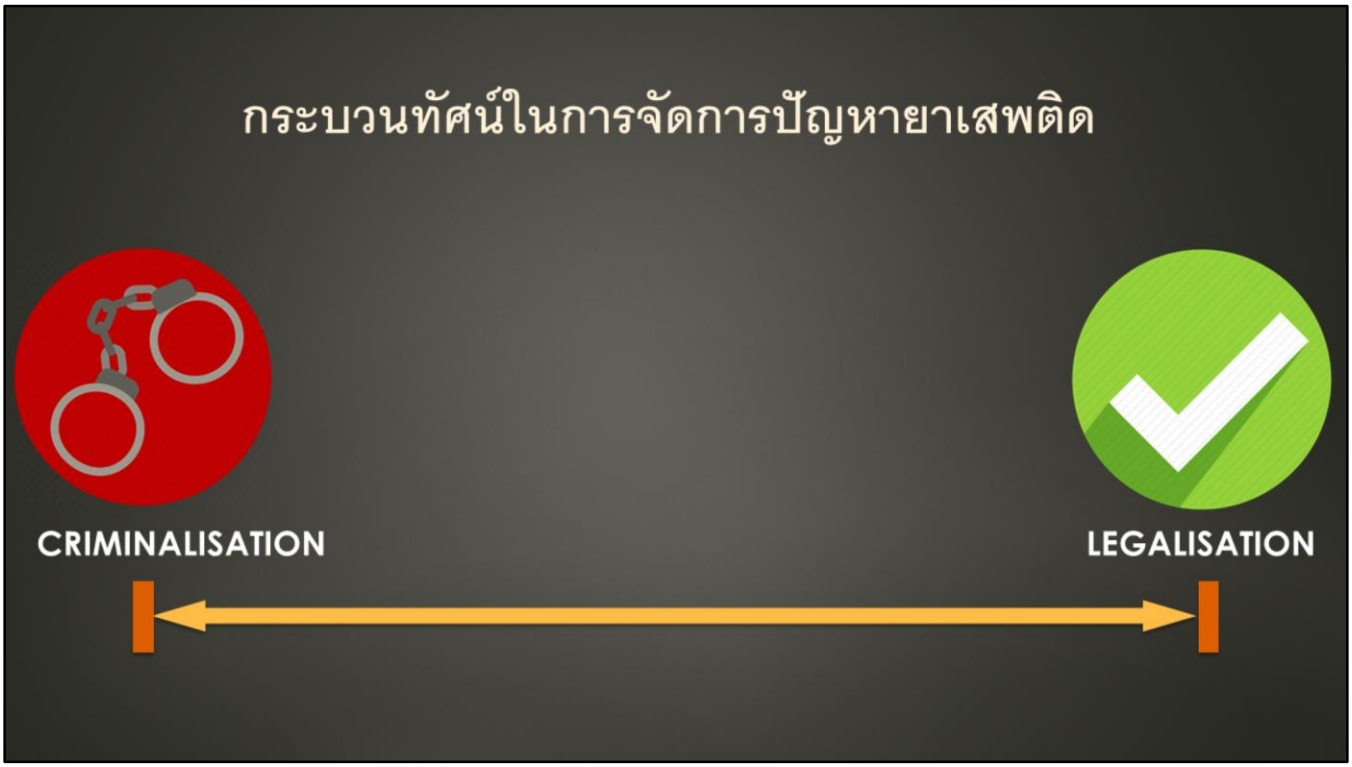

*** ตอนที่เปิด slide show จะเห็นแค่ Penalisation กับ Legalisation ก่อนครับ ส่วน Decriminalisation จะลอยขึ้นมาเมื่อคลิก 1 ครั้งครับท่าน ***

*** ตอนที่เปิด slide show จะเห็นแค่ Penalisation กับ Legalisation ก่อนครับ ส่วน Decriminalisation จะลอยขึ้นมาเมื่อคลิก 1 ครั้งครับท่าน ***

*** ตอนที่เปิด slide show จะเห็นแค่ Penalisation กับ Legalisation ก่อนครับ ส่วน Decriminalisation จะลอยขึ้นมาเมื่อคลิก 1 ครั้งครับท่าน ***

III.

โปรตุเกสโมเดล

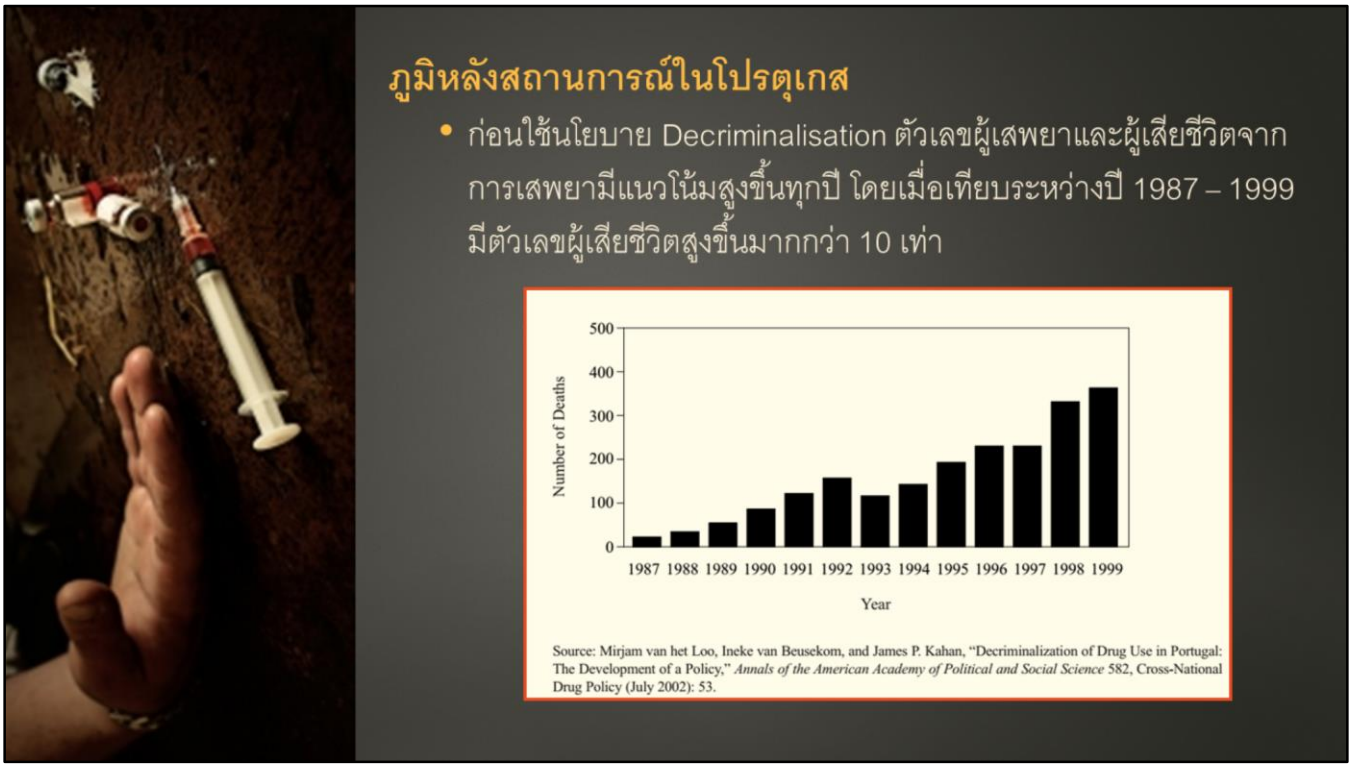

ในช่วงยุค 1990 ก่อนใช้นโยบาย decriminalisation ตัวเลขผู้เสพยาและผู้เสียชีวิตจากการใช้ยามีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี เมื่อเทียบระหว่างปี 1987 – 1999 มีสถิติการเสียชีวิตสูงขึ้นมากกว่า 10 เท่า

- ในปี 1987 ตัวเลขผู้เสียชีวิตจากการเสพยาอยู่ระหว่าง 20-30 คน
- ในปี 1999 ตัวเลขผู้เสียชีวิตจากการเสพยาอยู่ระหว่าง 300 – 400 คน

- ปัญหายาเสพติดในโปรตุเกสส่วนใหญ่อยู่ที่ยาเสพติดประเภทสารสังเคราะห์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเฮโรอีน ดังนั้น การแก้ปัญหาจึงมุ่งหาแนวนโยบายที่สนองตอบต่อยาเสพติดประเภทสารสังเคราะห์มากกว่ายาเสพติดประเภทสารจากพืชหรือวัตถุดิบธรรมชาติ

- การปฏิรูปนโยบายยาเสพติดเกิดขึ้นในช่วงปี 1999 – 2001 อันเป็นผลจากการถกเถียงเชิงนโยบายยาวนานกว่า 2 ทศวรรษในโปรตุเกส ซึ่งมีขั้วขัดแย้งระหว่างแนวคิดการลงโทษอย่างเข้มข้นเพื่อกำราบอาชญากร กับแนวคิดการบำบัดเพื่อช่วยให้ผู้เสพสามารถเลิกยาได้

UN Single Convention on Narcotic Drugs	1961	
	1963	Mental health law mentions treatment of 'drug addiction'
First law regulating the production, traffic and use of narcotics	1970	
	1971	UN Convention on Psychotropic Substances
First addiction treatment service opens	1973	
	1976	First mention in a legal document of the decriminalisation of drug use
Criminal law recognises the drug user as a person in need of medical care	1983	
	1987	First National Programme to Fight Against Drugs
UN Convention Against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances	1988	
	1993	Law states that drug user is sanctioned in a 'quasi-symbolic manner'
National Strategy for the Fight Against Drugs	1999	
	2000	Law passed to decriminalise use and personal possession
National Action Plan for the Fight Against Drugs and Drug Addiction — Horizon 2004. Comprehensive law to regulate harm reduction activities	2001	
	2005	National Plan Against Drugs and Drug Addiction 2005–12 and Action Plan Against Drugs and Drug Addiction 2005–08 — Horizon 2008
Action Plan Against Drugs and Drug Addiction 2009–12	2009	

- นโยบายสำคัญที่ถูกเสนอขึ้นคือ นโยบาย decriminalisation หรือการยกเว้นโทษทางอาญาให้กับผู้เสพยา และใช้มาตรการทางปกครองแทน ซึ่งผ่านการถกเถียงและอนุมัติโดยรัฐสภาโปรตุเกส ในปี 2000 (รัฐบัญญัติที่ 30/2000) ซึ่งมีผลใช้บังคับในวันที่ 1 กรกฎาคม 2001

The Parliamentary Committee on Drugs unanimously approved the report and, one year later, the Council of Ministers formally approved its content, which became the 1999 National Strategy for the Fight Against Drugs (Portuguese Government, 1999). It remains the foundation of today's drug policy in Portugal. This strategy specifies eight principles, which embody a set of values that should guide interventions in this area. 'Humanism', for example, is the recognition of the inalienable human dignity of citizens, including drug users, and translates into a commitment to offer a wide range of services to those in need and to adopt a legal framework that causes no harm to them. 'Pragmatism' calls for the adoption of solutions and interventions that are based on scientific knowledge, while 'Participation' calls for the involvement of the community in drug policy definition and implementation.

This strategy also puts forward a set of 13 strategic options to guide public action in the drugs field: reinforce international cooperation; decriminalise (but still prohibit) drug use; focus on primary prevention; assure access to treatment; extend harm reduction interventions; promote social reintegration; develop treatment and harm reduction in prisons; develop treatment as an alternative to prison; increase research and training; develop evaluation methodologies; simplify interdepartmental; reinforce the fight against drug trafficking and money laundering; and double public investment in the drugs field.

These principles and strategic options, which are the foundations of the current drug policy in Portugal, were first implemented through the National Action Plan for the Fight Against Drugs and Drug Addiction — Horizon 2004 (IDT, I.P., 2001). The plan, adopted in 2001, introduced 30 primary objectives related to the increase and improvement of drug-related interventions and to the reduction of drug use, risk behaviours and drug-related harms. The Action Plan had also, for the first time, an associated budget, set according to national priorities and distributed by the entities in charge of its implementation. When the plan was conceived in 1999, drug-related public investment was expected to increase by 10 % every year between 1999 and 2004, reaching EUR 159 615 327 in its last year. An external evaluation carried out a few years later (see below) concluded, however, that it was not possible to assess whether the planned budgetary objectives were effectively attained.

The new policy also needed new coordination mechanisms. In 1999, the two coordination structures, Projecto VIDA and the office of the Ministry of Justice with a mandate on planning and coordinating drugs issues, were merged and formed the Portuguese Institute on Drugs and Drug Addiction (IPDT). **In 2002, this agency was moved to the Ministry of Health (where it remains today), merged with the department in charge of drug abuse, prevention and treatment and renamed the Institute on Drugs and Drug Addiction (IDT).** The Prime Minister appointed the Minister of Health as the member of government in charge of drug policy. The inter-ministerial coordination mechanisms (see box, page 19) were reinforced and enlarged during this period and became responsible for overseeing, at a political level, the implementation of the 1999 National Strategy for the Fight Against Drugs and the National Action Plan for the Fight Against Drugs and Drug Addiction — Horizon 2004.

One important proposal of the new drug strategy was the decriminalisation of drug use that was discussed and approved by Parliament and implemented with Law 30/2000, which entered into force on 1 July 2001. This law established a system of 'dissuasion commissions' that is unique in Europe and managed by the Ministry of Health, rather than the Ministries of Justice or the Interior

The CDT is composed of three members appointed by the Ministries of Justice and Health (the member appointed by the Ministry of Justice has to be a legal expert, the other two usually being a health professional and a social worker), and is supported by a small team of practitioners who will have similar backgrounds to the members. These practitioners meet the offender and evaluate his/her situation and then, based on the case assessment, the CDT hears the offender and rules on the offence, aiming to treat any addiction and rehabilitate the person using the most appropriate interventions.

- กฎหมายยาเสพติดที่ใช้บังคับใหม่เมื่อปี 2001 นั้น ยังคงสถานะความผิดกฎหมายของการเสพยาและการครอบครองยาโดยมิชอบหรือโดยปราศจากอำนาจ อย่างไรก็ตาม โทษได้ถูกเปลี่ยนจากโทษทางอาญา (criminal offence) เป็นมาตการทางปกครองแทน (administrative measures)
- กระบวนวิธี (procedure) ก็เปลี่ยนจากกระบวนวิธีพิจารณาความอาญา (criminal procedure) เป็นกระบวนวิธีทางปกครอง (administrative procedure) เช่นกัน

When a person is caught in possession of no more than 10 daily doses of drugs (their corresponding gram limits had already been established in a regulation), and the police have no suspicions or evidence that supply offences are involved, the drug will be seized. The case will then be transmitted to the Commission for the Dissuasion of Drug Abuse (CDT), of which there is one in each of Portugal's 18 districts.

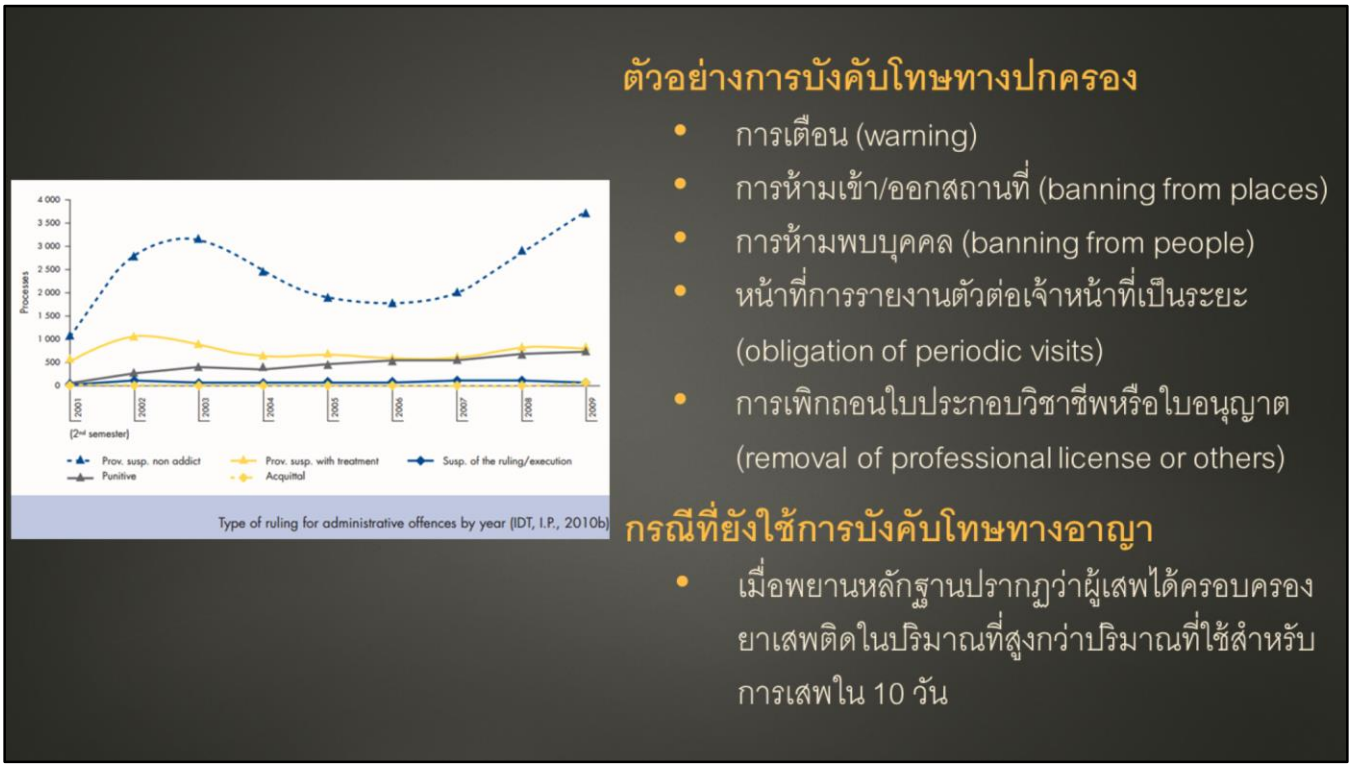

Since 2002, the CDTs have initiated about 6,000 administrative processes against drug users per year, with the number trending upwards to 6,543 processes in 2008 (Instituto da Droga e da Toxicodependeˆncia 2009).

The major sanction used by the CDTs has been the provisional suspension of proceedings for individuals who are deemed non-dependent on illicit drugs. These have been used in 59–68 per cent of cases per year.

Several options are available to the CDT when ruling on the drug use offence, including **warnings, banning from certain places, banning from meeting certain people, obligation of periodic visits to a defined place, removal of professional licence or firearms licence**. Sanctioning by fine, which may vary by drug involved, is an available option (though not for addicts) but it is not the main objective in this phase. **Users found in possession of more than 10 daily doses will be prosecuted in court for a criminal consumption offence**.

The implementation of the decriminalisation framework showed that in 2009 the majority of CDT rulings (68 %) were for provisional suspension of the process, for users who were not considered addicted. A further 15 % were provisionally suspended with an agreement to undergo treatment. Some 14 % were punitive rulings, comprising 4 % fines and 10 % non-pecuniary sanctions (mainly requiring periodic attendance in a place selected by the CDT). In total, 76 % of these processes involved cannabis alone, 11 % heroin, and 6 % cocaine; the remaining 6 % were polydrug users, predominantly combining heroin and cocaine.

การประสานความร่วมมือนโยบายยาเสพติดโปรตุเกส

- ความรับผิดชอบหลักจะอยู่ที่ **สภารัฐมนตรีระหว่างกระทรวง** ของกระทรวงที่เกี่ยวข้อง (Inter-ministerial Council) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน

- องค์คณะประกอบด้วยรัฐมนตรีช่วยของนายกรัฐมนตรี (Assistant Minister of the Prime Minister) และรัฐมนตรีอีก 10 กระทรวง ได้แก่
- - กระทรวงสาธารณสุข
  - กระทรวงยุติธรรม
  - กระทรวงศึกษาธิการ
  - กระทรวงสวัสดิการและการจ้างงาน
  - กระทรวงการภายในประเทศ (มหาดไทย)
  - กระทรวงการต่างประเทศ
  - กระทรวงการป้องกันประเทศ (กลาโหม)
  - กระทรวงการเงินการคลัง
  - กระทรวงเมืองและสภาพแวดล้อม
  - กระทรวงเศรษฐกิจ แรงงาน และการเกษตร

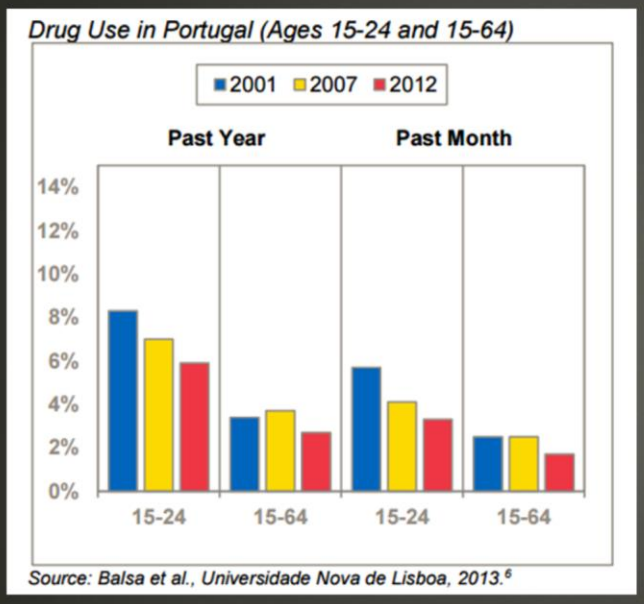

ตัวชี้วัดความสำเร็จของโปรตุเกส

- ปริมาณการใช้ยาที่ลดลงเมื่อเทียบระหว่าง ปี 2000, 2007, และ 2012
- มีตัวเลขที่เพิ่มขึ้นบ้างเพียงเล็กน้อยสำหรับปริมาณการใช้ยาสะสมตลอดช่วงชีวิต แต่สถิติที่แยกช่วงอายุสะท้อนว่าตัวเลขดังกล่าวเป็นการทดลองครั้งแรกในช่วงวัยรุ่นและมีสถิติลดลงสำหรับวัยผู้ใหญ่

- สถิติการใช้ยาที่ลดลงและอยู่ในระดับต่ำมากเมื่อเทียบกับสถิติของประเทศอื่นในยุโรป ขณะเดียวกันก็ต่ำกว่าสถิติการใช้ยาของสหรัฐอเมริกาเป็นอย่างมาก
- การศึกษาของสหภาพยุโรปในปี 2013 พบว่าประเทศที่ใช้ decriminalisation policies เช่น โปรตุเกส มีสถิติการใช้ยาที่ลดลง และอยู่ในระดับที่ต่ำกว่ากลุ่มประเทศที่ใช้นโยบายลงโทษทางอาญา (punitive policies)
- สถิติการติดเชื้อ HIV จากการใช้ยาลดลงอย่างชัดเจน

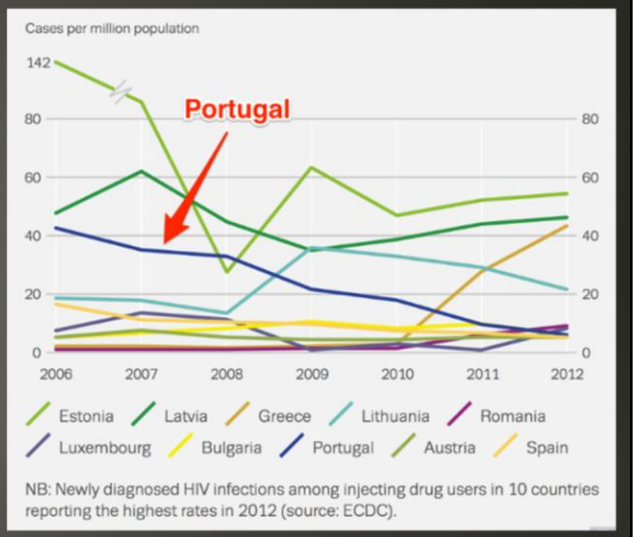

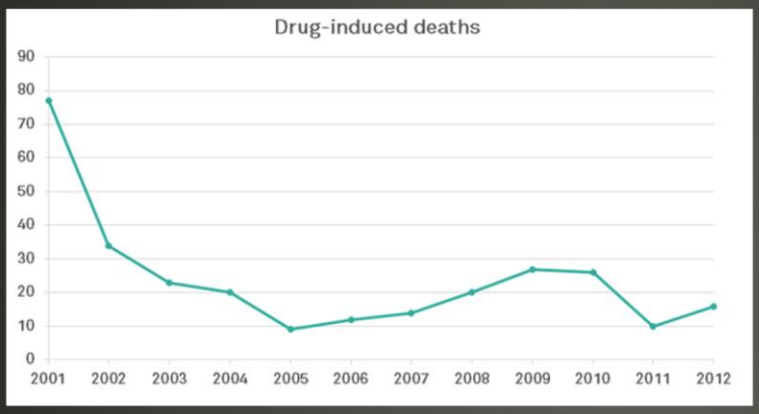

https://mic.com/articles/110344/14-years-after-portugal-decriminalized-all-drugs-here-s-what-s-happening#.2URPQIUFW

- ตัวเลขการเสียชีวิตจากการใช้ยาลดลงอย่างชัดเจนจากปี 2001 ถึง 2012
- การศึกษาเชิงเศรษฐศาสตร์ในปี 2015 พบว่า นับตั้งแต่เริ่มใช้นโยบาย decriminalisation ในปี 2001 มูลค่าต้นทุนทางสังคมต่อประชากร 1 คน (per capita social cost) สำหรับการแก้ปัญหาการใช้ยาเสพติดลดลงถึง 18%

บทสรุปความสำเร็จของโปรตุเกส

- นโยบาย decriminalisation เป็นองค์ประกอบหลัก แต่มีส่วนส่งเสริมองค์ประกอบอื่น ๆ ด้วย
- การพลิกนโยบายและแนวปฏิบัติ (Policy shift) จากการใช้นโยบายและภารกิจด้านกระบวนการยุติธรรมเป็นหลักไปสู่การใช้นโยบายและภารกิจด้านสาธารณสุขเป็นหลัก
- การผลิตหน่วยงานขับเคลื่อนนโยบายแบบองค์รวม
- การประเมินผลนโยบายอย่างสม่ำเสมอ การเก็บข้อมูลสถิติที่เป็นระบบ และการใช้สถิติเป็นฐานปรับนโยบาย

IV.

เปรียบเทียบโปรตุเกสโมเดลกับนโยบายการจัดการปัญหายาเสพติดของไทย

นโยบายเดียวกัน

“ผู้เสพคือผู้ป่วย ต้องได้รับการรักษา

ผู้ค้าต้องได้รับการลงโทษ”

แต่.....

หากรัฐมองว่า ผู้เสพ = ผู้ป่วย

คำถาม คือ

1. รัฐมองว่าใครคือผู้เสพ? และ
2. รัฐปฏิบัติต่อผู้เสพอย่างไร?

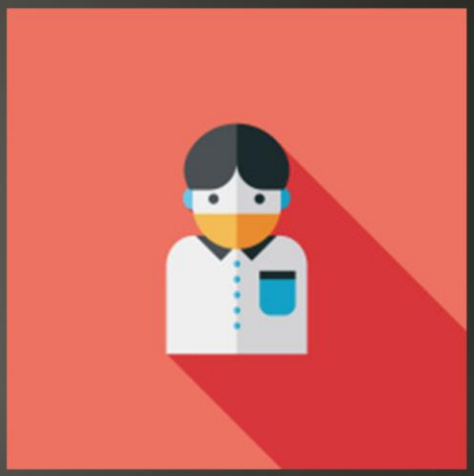

ตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

ยังลงโทษทางอาญากับ “ผู้เสพ” (แต่เปิดโอกาสให้เข้าสู่การเบี่ยงเบนคดีที่มีระบบบังคับบำบัด)

มองว่า “**ผู้เสพ**” จำต้องครอบครองยาเสพติดไม่เกินปริมาณที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น

หากผู้ใดครอบครองยาเสพติดเกินกว่าปริมาณที่กฎหมายกำหนด
ผู้นั้นจะเข้าบทสันนิษฐานเด็ดขาดว่า “มีไว้เพื่อจำหน่าย”

อาจกล่าวได้ว่า “ผู้เสพ” ในความเป็นจริงนั้น อาจถูกมองว่าเป็น “ผู้ค้า” ในสายตาของกฎหมาย

เปรียบเทียบโปรตุเกสโมเดลกับแนวทางของไทย

- เป้าหมายเดียวกันคือ “ผู้เสพคือผู้ป่วยต้องได้รับการรักษา ผู้ค้าต้องได้รับการลงโทษ” แต่แนวทางต่างกัน
- การแยกผู้เสพออกจากกระบวนการทางอาญาอย่างเด็ดขาดแต่ใช้กระบวนการทางปกครองแทน
- การกำหนดปริมาณของยาเสพติดที่ถือเป็นการครอบครองเพื่อเสพที่เหมาะสม
- การส่งเสริมให้ผู้เสพเข้ารับการบำบัดโดยระบบสมัครใจ
- การลดผลกระทบเชิงภาพลักษณ์ของผู้เสพและการดูแลต่อเนื่องในการกลับสู่สังคม

"การบำบัดรักษา" หมายความว่า การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ซึ่งรวมตลอดถึง การฟื้นฟูสมรรถภาพและการติดตามผลภายหลังการบำบัดรักษาด้วย

"ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด" หมายความว่า การกระทำใด ๆ อันเป็นการบำบัดการติดยาเสพติดและฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจของผู้ติดยาเสพติด รวมตลอดถึงการรักษาสภาพร่างกายและจิตใจของผู้ซึ่งเสพยาเสพติดให้กลับคืนสู่สภาพปกติโดยไม่เสี่ยงต่อการเป็นผู้ติดยาเสพติด

มาตรการอื่นแทนการลงโทษ ...ศาลจะพิพากษาว่าผู้นั้น มีความผิดแต่รอการกำหนดโทษไว้หรือกำหนดโทษแต่รอการลงโทษไว้แล้วปล่อยตัวไป เพื่อให้โอกาสผู้นั้นกลับตัวภายในระยะเวลาที่ศาลจะได้กำหนด แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ศาลพิพากษา โดยจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติของผู้นั้นด้วยหรือไม่ก็ได้

เงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติของผู้กระทำความผิดนั้น ศาลอาจกำหนดข้อเดียวหรือหลายข้อ เช่น

(1) ให้ไปรายงานตัวต่อเจ้าพนักงานที่ศาลระบุไว้เป็นครั้งคราว
(2) ให้พักอาศัยในสถานที่ที่จัดให้เป็นการเฉพาะ
(3) ให้ฝึกหัดหรือทำงานอาชีพอันเป็นกิจจะลักษณะ
(4) ให้ทำงานบริการสาธารณะไม่เกินสองร้อยชั่วโมง
(5) ให้ละเว้นการคบหาสมาคมหรือการประพฤติใดอันอาจนำไปสู่การกระทำความผิดในทำนองเดียวกันอีก
(6) สั่งห้ามออกนอกสถานที่ที่กำหนดโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวไม่เกินหกเดือน
(7) ให้ไปรับการบำบัดรักษาการติดยาเสพติด ความบกพร่องทางร่างกายหรือจิตใจ หรือความเจ็บป่วยอย่างอื่น ณ สถานที่และตามระยะเวลาที่ศาลกำหนด...

ข้อดีของร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด (ฉบับเสนอ ครม.)

- **ยกเลิก**บทสันนิษฐานเด็ดขาดตามมาตรา 15 พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522
- **เพิ่มปริมาณ**ถือครองเมทแอมเฟตามีนกรณีเพื่อเสพหรือเพื่อสนองความต้องการของตนจาก 375 มิลลิกรัมเป็น 10 กรัม
- มีความชัดเจนในการแยกกลุ่มของผู้กระทำความผิดมากยิ่งขึ้นและมีการกำหนดโทษให้เหมาะสมกับผู้กระทำความผิดมากยิ่งขึ้น

ประเด็นท้าทาย ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด

- ปริมาณถือครองเมทแอมเฟตามีนกรณีเพื่อเสพหรือเพื่อสนองความต้องการของตนตามมาตรา 240 ร่างประมวลฯ เป็น 10 กรัม นั้นเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร?
- การแยกกลุ่มผู้กระทำความผิดระหว่างผู้ค้ารายย่อยและผู้เสพที่เป็นผู้ค้า มีความชัดเจนเพียงพอหรือไม่ อย่างไร?
- มีกระบวนการในการบำบัดที่มีประสิทธิภาพและดึงดูดให้ผู้เสพออกมาบำบัดโดยสมัครใจแค่ไหน?
- มีระบบการดูแลต่อเนื่องในชุมชน และลดผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของผู้เสพเพียงใด?
- ทัศนคติของผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมเข้าใจประโยชน์ของนโยบายนี้เพียงใด?
- จะบูรณาการการดำเนินงานอย่างไร ?

เอกสารอ้างอิง

- EMCDDA, Drug Policy Profiles: Portugal, Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2011.
- Caitlin Elizabeth Hughes and Alex Stevens, What can we learn from the Portuguese decriminalisation of Illicit drugs?, Oxford University Press, 2010.
- Zeesham Aleem, 14 Years after decriminalizing all drugs, here's what Portugal looks like, MIC.COM, 2015.
- Drug Policy Alliance, Drug Decriminalization in Portugal: A Health-Centered Approach, New York, 2015.
- Glenn Greenwald, Drug Decriminalization in Portugal: Lesson for Creating Fair and Successful Drug Policies, Cato Institute, Washington DC, 2009.
- UNAFEI, Research on the Trends in Drug Abuse and Effective Measures for the Treatment of the Drug Abusers in Asian Countries: An Analysis of Innovative Measures for the Treatment of Drug Abusers, UNAFEI, 2005
- UNODC World Drug Reports (year 2015, 2014, etc.)
- ฯลฯ

“ขอบคุณครับ”

ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์
ผู้อำนวยการสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย